

Asia: VN/5137/2022-OM-229

Ehdotus uudeksi valmiuslaiksi; työryhmän mietintö

1 luku. Yleiset säännökset

1 luvun säännöksiä ja säännöskohtaisia perusteluja koskevat huomiot:

Ei lausuttavaa.

2 luku. Varautumisvelvollisuus

Yleisen varautumisvelvollisuuden organisatorista soveltamisalaa (6 §:n 1 mom.) koskevat huomiot:

Helsingin kaupunki näkee lakimuutoksen hyvänä, koska sen myötä varautumisvelvollisuus ulotetaan kattavasti julkiseen hallintoon ja sen kriittisiin kumppaneihin.

Helsingin kaupunki toteaa lisäksi, että jatkovalmistelussa tulisi varmistaa varautumisvelvollisuuden ulottuminen kaikkiin kasvatuksen ja koulutuksen lakisääteisiä palveluja kaikilla asteilla tuottaviin organisaatioihin riippumatta siitä tuottaako kyseisiä palveluita kunta, valtion organisaatio tai kokonaan yksityinen kasvatuksen tai koulutuksen toimija.

Tällä hetkellä yksityisillä kasvatuksen ja koulutuksen toimijoilla ei ole varautumisvelvollisuutta. Lakiesityksen 6 §:n 2 momentin 9 kohdan mukaan toimiluvan tai muun viranomaishyväksynnän perusteella julkista hallintotehtävää hoitavan varautumisvelvollisuudesta säädetään erikseen. Se hoitavatko kasvatuksen ja koulutuksen yksityiset toimijat julkista hallintotehtävää tulee selventää lakiesityksen perusteluissa tai varmentaa heidän varautumisvelvollisuutensa tarvittaessa laissa muulla tavoin.

Myöskään lakiesityksen 6 §:n 2 momentin maininta siitä, että varautumisvelvollisen tulee varmistaa varautuminen sopimuksin myös hankkiessaan lakiin perustuvien tehtäviensä hoitamista tukevia palveluita yksityisiltä yhteisöiltä ei kattavasti vastaa kasvatuksen ja koulutuksen alan varautumiseen, sillä kasvatusta ja koulutusta järjestävät sellaisetkin yksityiset koulutuksen järjestäjät ja yksityisen varhaiskasvatuksen tuottajat, jotka eivät ole kaupunkiin sopimussuhteessa.

Yleisen varautumisvelvollisuuden aineellista sisältöä (6-8 §) koskevat huomiot:

Lakiin perustuviin tehtäviin liittyvissä hankinnoissa tilaajalla tulisi olla tosiasiallinen oikeus varmistaa palveluntuottajan varautumisjärjestelyt tarvittavilta osin, eikä varautumisen tulisi perustua vain sopimuskirjauksiin. Varautumisessa jälkikäteisillä sanktioilla ei ole vastaavaa merkitystä kuin muissa sopimusrikkomuksissa.

7 §:ssä mainitaan, että ”Varautumisvelvollisen on pyrittävä tunnistamaan toimintansa häiriöttömyyttä vakavasti vaarantava uhat ja arvioimaan niiden aiheuttamat riskit lakiin perustuvien tehtäviensä hoitamiseksi...” Ehdotetaan lakiluonnokseen lisättäväksi lakisääteisten tehtävien lisäksi varautumisvelvollisuus myös keskeisten tukitehtävien hoitamisen varautumisvelvollisuus, esimerkiksi muodossa ”lakiin perustuvien tehtävien sekä niihin liittyvien kriittisten tukitoimintojen toiminnan varmistamiseksi.”

Muut 2 luvun säännöksiä ja säännöskohtaisia perusteluja koskevat huomiot:

10 § Tilannekuvan ylläpitäminen:

Ehdotetaan lakiluonnokseen lisättäväksi seuraava täydennys: ”Tilannekuvan ylläpitämisestä vastaavien tahojen tulee jakaa tilannekuvaa 6 §:n mukaisille varautumisvelvollisille.”

Helsingin kaupunki korostaa viranomaisyhteistyön ja tilannekuvan jakamisen tärkeyttä myös sotilaallisen maanpuolustuksen ja siviilipuolustuksen välillä. Jatkovalmistelussa on tarpeen myös arvioida, miltä osin puolustusvoimat olisi velvollinen jakamaan ajantasaista tilannekuvaa muille viranomaisille, esimerkiksi pelastusviranomaiselle, ja miltä osin siitä tulisi säätää lailla.

Aiheutuvat varautumisen lisäkulut kuten esimerkiksi ostopalvelutuottajien varautumisesta aiheutuvat lisäkulut tulee huomioida hyvinvointialueiden ja Helsingin kaupungin rahoituksessa. Nämä kulut tulevat olemaan käytännössä merkittäviä ja niitä tulisi jatkovalmistelussa arvioida tarkemmin.

3. luku Poikkeusoloista ja lisätoimivaltuuksien käyttöönotosta päättäminen

Poikkeusolojen edellytyksiä (11 §, vrt. nyk. poikkeusolojen määritelmä) koskevat huomiot:

Helsingin kaupunki toteaa, että hybridikriisien ja muiden laaja-alaisen häiriöiden tunnistaminen poikkeusoloperusteissa on kriittistä, sillä ne voivat sitoa eri toimijoiden resursseja merkittävästi.

Esitetyt poikkeusolojen edellytykset kattavat Helsingin kaupungin mukaan riittävästi myös sellaiset laaja-alaiset onnettomuudet ja häiriötilanteet, jotka eivät ole suoraa sotilaallista toimintaa, mutta sitovat eri toimijoiden resursseja äärimmilleen.

Poikkeusolojen alkamista ja päättymistä koskevaa päätöksentekoa (12 ja 21 §) koskevat huomiot:

Ei lausuttavaa.

Lisätoimivaltuuksien käyttöönottonenettelyä (13-20 §) koskevat huomiot:

Ei lausuttavaa.

Valtioneuvoston erityisiä seurantavelvollisuuksia (22 ja 23 §) koskevat huomiot:

Ei lausuttavaa.

4 luku. Poikkeusolojen hallinnan ohjaus ja hallinnon erityisjärjestelyt

4 luvun säännöksiä ja säännöskohtaisia perusteluja koskevat huomiot:

25 § Helsingin kaupungilla on sellaista omaisuutta, maa-alueita ja muuta kyvykkyyttä, jolla se voi tukea eri viranomaisten toimintaa valmiuslaissa säädetyllä tavalla. Muiden viranomaisten valmiuslain nojalla Helsingille asettamat vaatimukset voisivat vaarantaa kaupungin omat toiminnot ja toisaalta valmiuslaissa kunnalle määrättyjen velvollisuuksien täyttämisen. On myös mahdollista, että useampi viranomainen kohdistaa vaatimuksensa samoihin resursseihin. Säännöksen mukaista käyttöönottoasetusta annettaessa tulee arvioida näitä kokonaisvaikutuksia.

27–28 §: Helsingin kaupunki korostaa, että kuntien ja kaupunkien sekä hyvinvointialueiden kansalaisviestinnän rooli on poikkeusoloissa merkittävä ja näiden toimijoiden rooli viestinnässä on oleellinen. Näin ollen laissa olisi hyvä määritellä tarkemmin myös muiden kuin valtion viestinnän (valtion, ministeriöiden, virastojen, viestikeskuksen) roolia sekä valtuuksia.

Laissa tai sen esitöissä olisi hyvä kuvata tarkemmin, miten yhteiskunnan kokonaisviestintä poikkeusoloissa tulisi järjestää. Asiaa ei lakiesityksessä ole arvioitu koko yhteiskunnan kannalta, vaan ainoastaan valtionhallinnon näkökulmasta. Käytännössä kunnilla ja hyvinvointialueilla on parhaat edellytykset tavoittaa etenkin heikoimmassa asemassa olevia ihmisryhmiä ja huomioida ihmisten erilaisia viestintätarpeita.

Lisäksi lakiesityksessä tulee varmistaa, että valmiuslain mukaisesta valtioneuvoston ja ministeriöiden ohjausvallasta riippumatta paikallisen tason operatiivinen johtaminen säilyy selkeänä.

5 luku. Lisätoimivaltuuksien käyttöperiaatteet ja soveltamista koskevat yleiset säännökset

5 luvun säännöksiä ja säännöskohtaisia perusteluja koskevat huomiot:

Ei lausuttavaa.

6 luku. Hallinnon järjestäminen ja valtion taloudenhoito

6 luvun säännöksiä ja säännöskohtaisia perusteluja koskevat huomiot:

34 § on kannatettava. Kaupungille kriittisiä viestintäpalveluita toimittavat monet yritykset.

35 §:n mukaisesti valtioneuvoston kanslia voisi velvoittaa valtioneuvoston alaisen viranomaisen, hyvinvointialueen ja hyvinvointiyhtymän viranomaisen tai kunnallisen viranomaisen omassa viestinnässään julkaisemaan tietynsisältöisen viestin tai kieltää tietynsisältöisen viestin julkaisemisen. Helsingin kaupunki esittää, että säännöstä täsmennetään siten, että se kattaisi jatkossa myös kuntayhtymän viranomaiset.

Lisäksi Helsingin kaupunki esittää, että tällaisissa tilanteissa valtioneuvosto toimittaa julkaistavan aineiston suomeksi, ruotsiksi ja englanniksi.

7 luku. Työvoiman saatavuuden turvaaminen

7 luvun säännöksiä ja säännöskohtaisia perusteluja koskevat huomiot:

Helsingin kaupunki näkee hyvänä, että lakiehdotuksesta on poistettu työnvälityspakkoa koskeva toimivaltuutus. Hyvänä nähdään niin ikään myös se, että palvelussuhteen ehdoista poikkeamisesta (41 §) säädetään entistä täsmällisemmin.

Helsingin kaupunki korostaa, että ehdotetun valmiuslain 41 § (palvelussuhteen ehdoista poikkeaminen) ja 43 § (irtisanomisajan pidentäminen) voivat olla myös kasvatuksen ja koulutuksen toimialan näkökulmasta keskeisiä lisätoimivaltuuksia poikkeusoloissa, sillä poikkeusoloissa henkilöstön saatavuus voi olla kasvatuksen ja koulutuksen toimialan palveluissa haastavaa, kun osa henkilöstöstä siirtyy muihin yhteiskunnan toiminnan kannalta tärkeisiin tehtäviin.

8 luku. Työvelvollisuus

8 luvun säännöksiä ja säännöskohtaisia perusteluja koskevat huomiot:

Helsingin kaupunki näkee työvelvollisuuteen liittyvät laajennukset, muutokset ja tarkennukset tarpeellisina. On tärkeää, että työvelvollisuus on vasta viimesijainen keino turvata välttämättömiä henkilöresursseja. Lisäksi yleiseen työvelvollisuuteen (46 §) lisätty valtioneuvoston valtuutus säättää tarkemmin tehtävistä tai toimialoista, joihin työvelvollisuutta voidaan soveltaa, nähdään tärkeäksi.

Työvelvollisuuden toimeenpano vaatisi merkittävästi työvoimaviranomaisen resursseja. Jotta tämä velvollisuus pystytään toimeenpanemaan, tulisi lainsäätäjän myös ottaa kantaa, mistä työvoimaviranomaisen lakisääteisistä tehtävistä voidaan poikkeusoloissa luopua.

Lakiluonnoksen 45 §:stä on poistettu voimassa olevasta valmiuslaista termi ”väestönsuojeluorganisaation johto- ja erityistehtävät”. Termin poistamista uudesta laista pidetään hyvänä.

9 luku. Sotilaallisen puolustusvalmiuden turvaaminen

9 luvun säännöksiä ja säännöskohtaisia perusteluja koskevat huomiot:

59 §:n tulee olla kytköksissä kunnan 6 §:n mukaiseen varautumisvelvollisuuteen ja 8 §:n mukaiseen valmiussuunnitelmaan. 59 §:n mukaisia palveluja ei voida vaatia enempää kuin mihin kunta on varautunut omassa valmiussuunnitelmassaan ja johon se on varautunut materiaaleilla, rakentamissuunnitelmilla ja rakentamisresursseilla.

58–60 §:t

On huomioitava, että ehdotetut säännökset voivat vaikeuttaa tai osin estää kuntien, hyvinvointialueiden ja HUS-yhtymän varautumisvelvoitteiden toteuttamisen, mikäli luovutusvelvollisuutta kohdistetaan kaupunkiin tai sellaisiin toimijoihin, jotka toimittavat kaupungille sopimusperusteisesti tavaroita tai palveluita.

10 luku. Liikkumisen ja oleskelun rajoittaminen sekä väestön siirtäminen

10 luvun säännöksiä ja säännöskohtaisia perusteluja koskevat huomiot:

Helsingin kaupunki tuo esille, että väestönsiirrot ovat valtavia logistisia operaatioita, joissa on syytä huolehtia, että vastuut päätöksenteon ja operatiivisen toiminnan johtamisen ja toimeenpanon osalta ovat selvät eri toimijoiden (valtionhallinto, kunta, kuntayhtymä, hyvinvointialue, HUS-yhtymä, pelastustoimi) välillä. Myös kustannusten jaon on oltava selkeää.

Siirtyneen väestön ilmoitusvelvollisuutta (69 §) esitetään tarkennettavaksi. Ehdotettu säännös ei ota kantaa siihen, millä tavalla siirtyneen väestön tulee tehdä ilmoitus siirtymisestään. Helsingin kaupungin näkemyksen mukaan tulisi arvioida, olisiko ilmoittaminen mahdollista toteuttaa esimerkiksi keskitetysti sähköisen järjestelmän kautta. Säännöksen asetuksenantovaltuutta voitaisiin laajentaa 1 momentissa tarkoitetun ilmoituksen tekemiseen.

11 luku. Otto-oikeudet ja palvelujen suorittamisvelvollisuus

11 luvun säännöksiä ja säännöskohtaisia perusteluja koskevat huomiot:

Tilapäinen väestönsuoja (75 §)

Laissa tulee määritellä mitä tilapäisellä väestönsuojalla tarkoitetaan ja tarkentaa sitä esimerkiksi valtioneuvoston asetuksessa väestönsuojista (408/2011).

Mietinnöstä ei ilmene, miten tilapäisten väestönsuojien rakentaminen suhtautuu rakentamislain 10 §:n väliaikaisen rakentamisluvan hakemista koskeviin säännöksiin. Jos on tarkoitus, että tilapäisille väestönsuojille ei tarvitse hakea rakentamislupaa, olisi se hyvä todeta valmiuslaissa. Tämä olisi

yhdenmukaista ehdotetun 141 § 4 momentin kanssa, jonka mukaan tilapäisen väestönsuojan rakentamiselle ei tarvittaisi aloitus- ja jatkamislupaa. Tilapäisten väestönsuojien rakentamisen valvonta ei tällöin kuuluisi rakennusvalvonnalle, vaan jollekin muulle viranomaiselle, esimerkiksi pelastusviranomaiselle. Vaikka rakentamislupaa ei vaadittaisi, tilapäistenkin väestönsuojien on täytettävä tietyt rakenteelliset vaatimukset ja ilmanvaihtovaatimukset

Säännösten 61, 74, 77, 82, 83 ja 84 § väliset yhteydet

Otsikossa mainittujen säännösten prioriteettisuhdetta toisiinsa nähden tulee selkiyttää. Asuntokannan säännöstelyviranomaisen osoittaa huoneistoja vain ilman asuntoa jääneen väestön majoittamiseen, ei esimerkiksi pelastuslaitokselle luovutettavia huoneistoja. Ehdotetut säännökset voivat aiheuttaa ristiriitaa useamman toimijan halutessa kohdistaa toimia samaan huoneistoon. Sama koskee myös ajoneuvojen ja muiden hyödykkeiden ja kaupungin omaisuuden luovuttamista muille toimijoille. Helsingin kaupungin näkemyksen mukaan lakiin tulee lisätä erillinen säännös, joka velvoittaa toimijat keskinäiseen yhteistyöhön tärkeysjärjestyksien selkiyttämiseksi tilanteissa, joissa otto-oikeuksia otetaan käyttöön tai määrää 28 §:n tavoin asian ratkaisevan viranomaisen. Helsingin kaupungilla pääkaupunkina on todennäköisesti suurempi tarve pitää omassa käytössään omaa rakennuskantaansa poikkeusoloissa.

Otto-oikeuksien käytössä olisi hyvä varmistaa, että menettelytavat ja suunnitelmat niiden toteuttamiseksi on valmisteltu etukäteen ja kirjattu esimerkiksi valmiussuunnitelmiin niiltä osin kuin se on mahdollista. Tämä edellyttää usean tahon keskinäistä yhteistyötä.

On tärkeää, että pelastusviranomaiselle mahdollistetaan selkeästi ajoneuvon, alusten, materiaalien sekä tarvittavien palvelujen haltuunotto. Tämä mahdollistaa osaltaan pelastustoiminnan jatkuvuuden varmistamisen myös haastavissa olosuhteissa.

Pelastustoimen otto-oikeus tavaroissa (76 §)

Kiinnitämme huomiota siihen, että pelastustoimessa pelkkä kaluston otto ei sellaisenaan usein riitä, vaan lisäksi tarvitaan myös kuljettaja ja osaaminen. Siksi palveluiden suorittamisvelvollisuus (yrityksen velvoittaminen) olisi pelastustoimelle ensisijainen keino välttämättömien pelastuspalveluiden turvaamiseen suhteessa pelkkään kaluston ottoon. Valmiuslaissa tulisi mahdollistaa myös se, että pelastusviranomaisen päätöksellään velvoittaisi yhteisön tai elinkeinonharjoittajan suorittamaan pelastustoimen kannalta välttämättömiä palveluja.

Helsingin kaupunki nostaa esiin, että 76 §:ään liittyvää välttämättömyyskriteeriä ei saa tulkita niin tiukasti, että se estää ennakoivan varautumisen. Pelastusviranomaisen toiminnan luonteen vuoksi kalustoa on voitava ottaa käyttöön tarvittaessa jo ennakoivasti. Nykyinen "sopiminen ensin" -malli on oikea lähtökohta, mutta pakkokeinon (määräyksen) on oltava käytettävissä viiveettä tarvittaessa.

Siirtyneen väestön majoittamiseen tarvittavien huoneistojen luovutusvelvollisuus (77 §)

Säännös nostaa esiin tilakysymykset, asumisen ja palvelujen järjestämisen akuuteissa tilanteissa (evakuoitikeskukset) ja pidempiaikaisen asumisen. Mietintö korostaa kuntien ja hyvinvointialueiden välistä hyvän yhteistyön merkitystä. Olisi hyvä korostaa sujuvaa ja selkeää yhteistyötä myös kolmannen ja yksityisen sektorin kanssa.

Lakiesityksen perusteluissa puhutaan myös evakuoitikeskustoiminnassa tarvittavista tiloista ja niiden luovuttamisesta hyvinvointialueen käyttöön evakuoitikeskuksen perustamiseksi. Tällöin ei kyseessä ole huoneistoista vaan isommista tiloista. Tämä tulisi sanoittaa säännökseen: "...huoneiston tai tarpeen mukaisen tilan omistajan tai haltijan luovuttamaan..."

12 luku. Väestön välttämättömän toimeentulon turvaaminen ja sosiaaliturvan muutokset

12 luvun säännöksiä ja säännöskohtaisia perusteluja koskevat huomiot:

Ei lausuttavaa.

13 luku. Välttämättömien hyödykkeiden ja palvelujen saatavuuden turvaaminen

13 luvun säännöksiä ja säännöskohtaisia perusteluja koskevat huomiot:

88 §: Jos kaupungilla on voimassa oleva hankintasopimus elinkeinonharjoittajan kanssa, edellyttääkö myös olemassa olevaan hankintasopimukseen perustuvan hankinnan tekeminen säännöksessä tarkoitettua ostolupaa. Tässä voi syntyä vastaavanlainen tilanne kuin edellä 58–60 §:ssä ja 70 §:ssä, eli kaupunki varautuu sopimusoikeudellisesti suhteessa palveluntuottajaan/tavarantoimittajaan, mutta mikäli ei saa ostolupaa, ei voi hankkia tarvitsemaansa palvelua/tavaraa.

89 §: Tästä voi aiheutua ristiriitaa hankintasopimuksen ja tämän lainkohdan välillä. Jos hankintasopimuksen on edellytetty olevan voimassa myös poikkeusoloissa, ei hankintaa silti välttämättä voida tehdä, mikäli elinkeinonharjoittajan toimintaa säännöksessä tarkoitettulla tavalla rajoitetaan. (Ks. myös edellä 88, 70 ja 58–60 §:iä koskevat huomiot).

14 luku. Sosiaali- ja terveydenhuollon sekä koulutuksen turvaaminen

14 luvun säännöksiä ja säännöskohtaisia perusteluja koskevat huomiot:

95 §: Sosiaali-, terveys- ja pelastustoimen palvelujen tarjoamisvelvoite tavanomaista suuremmalle joukolle haastaisi Helsingin kaupunkia käytettävien tilojen kannalta erityisesti, jos valtio käyttäisi samanaikaisesti tilojen otto-oikeutta omiin tarpeisiinsa.

96 § Sosiaali- ja terveyspalveluja koskevat poikkeukset: On tarkoituksenmukaista, että asetuksella voidaan säätää, että tiettyjä sosiaali- ja terveydenhuollon palveluja voidaan poikkeusoloissa keskeyttää tilapäisesti tai luopua määräajoista. Säännöksen 1 momentissa mainitut yksittäiset terveyden- ja sosiaalihuollon lainkohdat ja viittaukset niin ikään sosiaali- ja terveydenhuollon laeissa säädettyihin enimmäisaikoihin ovat kaikki kannatettavia lisäyksiä. Nykylaista tällainen säännös puuttuu, mikä on vaikeuttanut palvelun tuottamista poikkeustilanteissa ja henkilöstön siirtoa kiireellisempiin kohteisiin.

Perusteluissa mainitaan mm. kuntouttavan työtoiminnan keskeyttäminen. Tältä osin laki ja palvelun tuottaminen on muuttumassa niin, että kuntouttava työtoiminta hyvinvointialueen sosiaalihuollon palveluna loppuu. Näin ollen tämä esimerkki perusteluissa on tarpeeton.

Palvelujen priorisoitu järjestämisvastuu tulisi määrittää selkeästi myös poikkeusoloissa. Priorisoitavia sosiaalipalveluja ovat esimerkiksi kiireellinen päivystyksellinen ohjaus, neuvonta, palvelutarpeen arviointi ja psykososiaalinen tuki, kiireellinen ehkäisevä ja täydentävä toimeentulotuki sekä tilapäinen asuminen.

98 §: Helsingin kaupungin näkemyksen mukaan laissa tulisi huomioida myös pelastusalan oppilaitokset ja poikkeaminen pelastuslaitoksen ammattihenkilöiden, mukaan lukien ensihoito, ammatissa toimimisen edellytyksistä, jotta henkilöstön riittävyys voitaisiin taata myös poikkeusoloissa.

Valmiuslain 101 § Lisätoimivaltuudet opetuksen ja kasvatuksen järjestämisessä

Suuronnettomuustilanne

Voimassa olevan valmiuslain 109 §:n mukaiset opetuksen ja koulutuksen lisätoimivaltuudet ovat otettavissa käyttöön myös suuronnettomuuksien kohdalla ja nyt ehdotetussa valmiuslain 101 §:ssä ehdotetaan muutosta tähän. Työryhmän mietinnössä ei ole perusteltu, miksi opetuksen ja kasvatuksen lisätoimivaltuuksia ei voisi ottaa käyttöön 11 §:n 1 momentin 3 kohdan mukaisissa tilanteissa. Helsingin kaupunki toteaa, että esimerkiksi opetustoiminnan siirtäminen voi olla tärkeä lisätoimivaltuus esimerkiksi laajamittaisessa säteilyonnettomuudessa. Helsingin kaupunki toteaaakin näkemyksensä, että opetus- ja kasvatustoiminnassa lisätoimivaltuudet tulisi voida ottaa käyttöön kaikissa ehdotetun valmiuslain 11 §:n 1 momentin mukaisissa poikkeusolotilanteissa.

Etäopetus

Helsingin kaupunki pitää positiivisena, että ehdotetussa valmiuslaissa huomioidaan etäopetus ja etäopiskelu nyt nimenomaisesti. Niin ikään kaupunki pitää positiivisena sitä, että etäopiskelu ja etäopetus eivät kuitenkaan ehdotuksen mukaan koske varhaiskasvatustilanteita eikä perusopetuslaissa säädettyä esiopetusta.

Helsingin kaupunki tunnistaa tarpeen sille, että poikkeusoloissa valtioneuvosto voi asetuksellaan keskitetysti määrätä opetuksen järjestäjät siirtymään etäopetukseen. Toisaalta kaupunki toteaa, että olosuhteiden muuttuessa nopeasti tai ollessa paikallisesti hyvin erilaisia, valtioneuvoston voi olla vaikeaa kyetä keskitetysti arvioimaan sitä, onko tietyllä paikkakunnalla tai jopa tietyssä paikkakunnan osassa tarpeen siirtyä etäopetukseen. Helsingin kaupunki pyytää siis arvioimaan, olisiko tarpeen lisäksi säätää, että valtioneuvosto voi antaa tiettyä aluetta koskevan päätöksen, jonka voimassa ollessa opetuksen järjestäjä voi omalla päätöksellään siirtyä etäopetukseen, jos tilanne sitä edellyttää. Helsingin kaupunki kiinnittää lisäksi huomiota siihen, että lukioissa ja ammatillisessa koulutuksessa voidaan jo normaaliolojen lainsäädännön mukaisesti käyttää lähiopetuksen rinnalla muitakin opetusmuotoja. Toisen asteen kohdalla on erityisen tärkeää jättää harkintavalta opetusmuotojen ja opetusjärjestelyiden osalta opetuksen järjestäjälle.

Muutokset järjestämisvelvollisuuteen sekä velvollisuuteen järjestää ateria-, kuljetus- ja majoitusetuuksia

Ehdotetussa valmiuslain 101 §:n 1 momentin 2 kohdassa säädetään mahdollisuuksista määrätä poikkeuksia säädetyn tai määrätyn opetus-, tutkimus- tai aamu- ja iltapäivätoiminnan järjestämisvelvollisuuteen sekä velvollisuuteen järjestää ateria-, kuljetus- ja majoitusetuuksia. Helsingin kaupunki pitää positiivisena, systemaattisena ja ajantasaisena, että varhaiskasvatus on ehdotetussa valmiuslaissa huomioitu samassa säännöksessä kuin muut koulutusasteetkin.

Säännöksessä ei kuitenkaan yksityiskohtaisesti määrätä, mistä kaikesta voidaan tosiasiasa poiketa kyseessä olevan kohdan nojalla poikkeusoloissa, missä määrin poikkeaminen on mahdollista ja mistä asioista ei puolestaan voida poiketa. Mietinnön perusteluissa on todettu ainoastaan, että poikkeukset voisivat koskea esimerkiksi opinto-ohjausta, ammatillisen koulutuksen kehittämissuunnitelmia tai opetussuunnitelmaa.

Helsingin kaupunki pitää merkittävänä puutteena sitä, että ehdotetusta säännöksestä eikä mietinnön perusteluista ole pääteltävissä esimerkiksi sitä, voisiko valtioneuvoston asetus poikkeusoloissa mahdollistaa poikkeamisen esimerkiksi henkilöstömitoituksesta varhaiskasvatuksessa, henkilöstön kelpoisuusvaatimuksista kaikilla kasvatuksen ja koulutuksen asteilla, tilavaatimuksista ja muista vastaavista keskeisistä seikoista, joita poikkeusoloissa ei välttämättä kyetä toteuttamaan sellaisina, kuin ne on normaaliolojen sektorikohtaisessa lainsäädännössä määritelty.

Helsingin kaupunki toteaa, että ehdotetussa valmiuslain 101 §:n 1 momentin 2 kohdassa olisi tarpeen täsmällisesti ja tarkkarajaisesti säätää siitä, mistä seikoista poikkeusolojen aikana voidaan mahdollisesti poiketa ja mitkä ovat sellaisia lainsäädännön ydinalaan kuuluvia seikkoja, joista ei voida poiketa edes poikkeusoloissa valmiuslain mukaisin lisätoimivaltuuksin. Tämä olisi tarpeen sekä lainsäädäntöteknisesti että käytännön syistä. Lisätoimivaltuuksien käyttöönottoon varautuminen edellyttäisi yksilöidympää tietoa.

Helsingin kaupungin näkemyksen mukaan varhaiskasvatuksen osalta poikkeusoloissa tulisi voida poiketa erityisesti seuraavista lainsäädännön velvoitteista:

varhaiskasvatuksen tavoitteet (varhaiskasvatuslaki 3 §);

kunnan velvollisuus järjestää varhaiskasvatusta ja palveluiden sijainti (5 §);

varhaiskasvatuksen kieli (8 §);

päivittäinen kesto (9 §);

tilavaatimukset (10 §);

oikeus varhaiskasvatuksessa annettavaan tukeen (3 a-luku);

hakeminen ja paikan myöntäminen (17 §);

henkilöstön mitoitus, kelpoisuusvaatimukset ja ryhmäkoot (varhaiskasvatuslain 6. luku, varhaiskasvatuslain 7. luku ja valtioneuvoston asetus varhaiskasvatuksesta 1–4 §);

tietojen tallentaminen varhaiskasvatuksen tietovarantoon (68 § ja 70 §);
varhaiskasvatussuunnitelman perusteet;

Erityisesti henkilöstön mitoitukseen, kelpoisuusvaatimuksiin, ryhmäkokoihin ja tiloihin liittyvästä sääntelystä poikkeaminen on kriittisen tärkeää sotaolosuhteissa, jolloin toimialan henkilöstöresursseja joudutaan kohdentamaan merkittävästi muun muassa väestönsuojelutehtäviin sekä, kun henkilöstöä määrätään Puolustusvoimien sodan ajan organisaatioihin. Tämä aiheuttaa sen, että erilaisten henkilöstön määrään ja pätevyysiin liittyvien normaaliolojen vaatimusten noudattaminen on hyvin vaikeaa, ellei jopa mahdotonta, mutta varhaiskasvatuksen tarjoaminen voi olla kriittistä, jotta pystytään turvaamaan yhteiskunnan toimintojen kannalta kriittisissä tehtävissä työskentelevien vanhempien työnteke. Lisäksi sota-ajan poikkeusoloissa joudutaan varhaiskasvatuksessa, esiopetuksessa, perusopetuksessa ja toisen asteen koulutuksessa toteuttamaan muutoksia palveluverkkoon (esimerkiksi toimipisteiden sulkeminen ja siirtäminen sekä toimintojen ja henkilöstön keskittäminen).

Helsingin kaupungin näkemyksen mukaan perusopetuksen osalta poikkeusoloissa tulisi voida poiketa erityisesti seuraavista lainsäädännön velvoitteista:

opetuksen tavoitteet (perusopetuslaki 2 § ja valtioneuvoston asetus perusopetuslaissa tarkoitetun opetuksen valtakunnallisista tavoitteista ja perusopetuksen tuntijaosta 2-luku);

kielivaatimukset (perusopetuslaki 4 §, 10 § ja 12 §);

oppilaan koulupaikan määräytyminen ja koulujen sijainti (perusopetuslaki 6 §);

opetuksen sisältö (perusopetuslaki 11 §);

oikeus saada oppilaan ohjausta (perusopetuslaki 11 a §);

tuntijako (perusopetuslaki 14 § ja em. nk. tuntijakoasetus 3-luku);

opetuksen julkisuus (perusopetuslaki 19 §);

oppimisen ja koulunkäynnin tuki (perusopetuslaki 4 a-luku ja 31.1 §);

opetusryhmien muodostaminen (perusopetuslaki 20 g §, 30.2 § ja perusopetusasetus 2 §);

työaika sekä opetuksen määrä (perusopetuslaki 6-luku ja perusopetusasetus 3 §, 4 § ja 7 §);

mobiililaitesäätely (perusopetuslaki 29 §);

henkilöstö ja henkilöstön kelpoisuusvaatimukset (perusopetuslaki 37 § ja asetus opetustoimen henkilöstön kelpoisuusvaatimuksista 2-luku, 3-luku, 3a-luku ja 7-luku);

aikuisten perusopetus (perusopetuslaki 46 § ja perusopetusasetus 8 §);

aamu- ja iltapäivätoiminta (perusopetuslaki 8 a-luku);

oppilaan arviointi (perusopetusasetus 2-luku ja 19 §);

aamu- ja iltapäivätoiminnan perusteet sekä perusopetuksen opetussuunnitelman perusteet.

Helsingin kaupungin näkemyksen mukaan toisen asteen osalta yksi suurimmista haasteista on varmistaa ammattiin opiskelevien opintojen eteneminen poikkeusoloissa, jos työssäoppiminen ja siten osaamisen osoittaminen aidoissa työtehtävissä vaikeutuu tai joidenkin alojen kohdalla jopa kokonaan estyy. Jatkovalmistelussa tuleekin selvittää, onko näyttöjä mahdollista järjestää jo ammatillisesta koulutuksesta annetun lain 52 §:n nojalla poikkeusoloissa muualla kuin käytännön työtilanteissa vai tuleeko valmiuslain 101 §:ään lisätä nimenomainen maininta, että poikkeusolojen aikana olisi mahdollista poiketa ammatillisen koulutuksen näyttöympäristöistä.

Ylioppilastutkinnon järjestämistä koskevan ajankohdan siirtämismahdollisuus

Helsingin kaupunki pitää tärkeänä, että valmiuslakiin sisällytettäisiin nimenomainen mahdollisuus siirtää ylioppilastutkinnon järjestämistä ja toteaa, että valmiuslaissa sekä sektorikohtaisessa lainsäädännössä tulisi lisäksi paremmin huomioida pitkittyneet poikkeusolot. Pitkittyneissä poikkeusoloissa tulisi paremmin harkita erilaisia menetelmiä ja keinoja järjestää ylioppilastutkinto myös poikkeusolojen aikana (esimerkiksi erilaiset etäyhteydet ilman nykyisenkaltaista valvontaa).

Helsingin kaupunki toteaa, että ylioppilastutkinnon järjestämisen siirtyminen tulee niin ikään huomioida korkeakoulujen sisäänoton suunnittelussa. Lisäksi Helsingin kaupunki katsoo, että tulevassa sääntelyssä olisi syytä huomioida sellaiset tilanteet, joissa ylioppilaskokeiden järjestämisedellytykset vaihtelevat alueittain. Helsingin kaupungin näkemyksen mukaan valmiuslaissa tai sektorikohtaisessa lainsäädännössä tulisi tarkemmin säännellä siitä, milloin ja millä edellytyksin ylioppilastutkintoa voidaan siirtää tai lykätä sekä milloin ylioppilastutkinto voitaisiin järjestää tavanomaisesta poikkeavin menettelyin.

Toiminnan keskeyttäminen tai siirtäminen

Ehdotetun valmiuslain 101 §:n 2 momentissa säädetään mahdollisuudesta määrätä opetus-, tutkimus- sekä aamu- ja iltapäivätoiminta keskeytettäväksi tai siirrettäväksi toiselle paikkakunnalle. Helsingin kaupunki pitää lisätoimivaltuutta kannatettavana, mutta toteaa, että kyseisen momentin sanamuodossa tulisi paremmin huomioida myös varhaiskasvatuksen sekä esiopetuksen keskeyttäminen ja siirtäminen, jottei niiden keskeyttämisen mahdollisuudesta jäisi epäselvyyttä. Varhaiskasvatuksesta puhuttaessa ei tyypillisesti puhuta ”opetustoiminnasta” vaan momentissa

tulisi todeta, että esimerkiksi ”kasvatustoiminta” tai ”varhaiskasvatustoiminta” voidaan keskeyttää tai siirtää toiselle paikkakunnalle.

15 luku. Asumisen järjestäminen

15 luvun säännöksiä ja säännöskohtaisia perusteluja koskevat huomiot:

Kunnan rooli korostuu lakiehdotuksessa vahvemmin kuin nykyisessä laissa. Helsingissä asumisen järjestäminen vaatii huomattavasti resursseja johtuen suurista volyymeista. Resursseja toimeenpanossa vie ilmoitusten käsittely, asuntojen soveltuvuuden ja vuokralaisen henkilökohtaisten olosuhteiden ja asunnontarpeen arvioiminen. Henkilökohtaisten olosuhteiden ja asunnontarpeen arvioimiseksi asuntokannan säännöstelyviranomaisella tulisi olla oikeus saada tietoja myös muilta viranomaisilta tai heidän rekistereistään suoraan. Näin pystyttäisiin hyödyntämään esimerkiksi hätämajoituksen aikana kerättävissä olevia tietoja henkilöiden tilanteesta. Myös vuokratason määrittäminen voi olla työlästä.

Ottaen huomioon yllä mainittu ja se, että ehdotuksen mukaan asuntokannan säännöstelyviranomaisen tulee olla toimielin, 14 vuorokauden määräaika vuokralaisen osoittamiselle on erittäin lyhyt. Tulisikin tarkastella, olisiko toimivalta delegoitavissa toimielimen alaisille viranhaltijoille. Tämä myös nopeuttaisi käytännössä päätöksentekoa ja asuntojen osoittamista. Myöskään säännöksen tarkoittamaa kuulemisvelvollisuutta koskevaa rimaa ei tule nostaa tarpeettoman korkealle, jotta asunnot ovat osoitettavissa tarvitsijoille mahdollisimman tehokkaasti.

Laissa tulisi tarkemmin määritellä, mitä eri tiloilta edellytetään, esimerkiksi mitä edellytetään muilta kuin asuinkäyttöön normaalioloissa tarkoitetuilta tiloilta. 104 §:n 3 momentin perusteluissa todetaan, että huoneistolla voidaan tarkoittaa myös esimerkiksi tyhjiä liiketiloja ja, että asuntokannan säännöstelyviranomaisen tehtäviin kuuluisi arvioida, mitkä tilat olisivat tilapäiseen asumiseen soveltuvia. Säännöksessä tai sen perusteluissa ei kuitenkaan avata, pitääkö tilan täyttää jotkut minimivaatimukset ja jos, mitkä ne olisivat tai mistä asumisen sääntelystä asuntokannan säännöstelyviranomaisen saisi poiketa. Säännöksen suhdetta rakennuslainsäädäntöön tulee siten tarkentaa vähintään perusteluissa siltä osin, mitä tilapäiseen majoittamiseen ja asumiseen katsotaan soveltuvaksi ja mikä on rakennusvalvontaviranomaisen rooli terveyden ja turvallisuuden arvioinnissa.

104 §:n soveltuminen soluasuntoihin jää myös epätäsmälliseksi, jos ylimääräisen huoneen osalta edellytetään omaa sisäkäyntiä.

Helsingin kaupungin käsityksen mukaan vuokrasopimus olisi poikkeusoloissakin purettavissa normaaliolojen lainsäädännön edellytysten mukaisesti ja rajoitukset koskevat vain sopimuksen päättymistä vuokranantajan irtisanomisen johdosta. Tästä olisi hyvä selkeyden vuoksi ottaa perusteluihin kirjaus.

Kun vuokrasopimus lakiehdotuksen mukaan tehdään määräaikaisena, olisi säännöksessä syytä huomioida poikkeusolojen pitkittyminen. Jatkovalmistelussa tulisi harkita, miten sopimusten kanssa menetellään, jos toimivaltuuden käyttöönottoasetuksen voimassaoloa jatketaan välittömästi uudella käyttöönottoasetuksella. Uuden käyttöönottoasetuksen yhteydessä tulee mahdollistaa asumisen jatkuminen ilman uutta viranomaispäätöstä. Muutoin seurauksena on tarpeetonta hallinnollista taakkaa niin kansalaisille kuin viranomaisille. Lisäksi määräajasta säädettäessä tulee huomioida, että välittömästi poikkeusolojen päättymishetkellä ei asunnotilanne välttämättä ole vielä normalisoitunut. Sopimusten välitön päättymisen voi johtaa asunnottomuuteen.

Asumisen kokonaisuutta tarkastellessa tulee myös huomioida, että hoitoketjujen toimivuuden turvaamisen varaventtiilinä on perinteisesti toiminut sosiaalihuollon ympärivuorokautisten laitostyöyksiköiden ylipaikkojen käyttöönotto kapasiteetin ruuhkautuessa. Vuoden 2028 alusta kaikki ympärivuorokautinen hoito ja huolenpito järjestetään vuokrasopimuspohjaisesti. Poikkeusoloissa sosiaali- ja terveydenhuollon kantokyky ja toimintakyky voi olla monella tapaa uhattuna tai ruuhkautunut. Tällöin on ensiarvoisen tärkeää, että vuokranantajalla on oikeus osoittaa vuokrasopimuspohjaisiin palveluasuntoihin ja ryhmäkotien huoneisiin useampia vuokralaisia eli nykytermein ylipaikkalaisia. Tämä tulee huomioida asumisen järjestämisen kokonaisuudessa erikseen.

16 luku. Rahoitusmarkkinoiden ja vakuutusmarkkinoiden turvaaminen

16 luvun (pl. 110 §) säännöksiä ja säännöskohtaisia perusteluja koskevat huomiot:

Ei lausuttavaa.

110 §:n 1 momentin 1 kohtaa (vientikielto) koskevat huomiot:

Ei lausuttavaa.

110 §:n 1 momentin 2 kohtaa (tuontikielto) koskevat huomiot:

Ei lausuttavaa.

110 §:n 1 momentin 3 kohtaa (tiettyjen taloudellisten toimien kielto) koskevat huomiot:

Ei lausuttavaa.

110 §:n 1 momentin 4 kohtaa (kotiuttamisvelvollisuus) koskevat huomiot:

Ei lausuttavaa.

110 §:n 2-5 momenttia koskevat huomiot:

Ei lausuttavaa.

17 luku. Energia-, vesi- ja jätehuollon turvaaminen

17 luvun säännöksiä ja säännöskohtaisia perusteluja koskevat huomiot:

Sähkösäännöstelyyn liittyen jää epäselväksi, miten säännöstelyperusteena toimiva loppukäyttäjän toiminnan tyyppiluokittelu tehdään ja miten luokitellaan esimerkiksi kohteet, joissa on usean loppukäyttäjän toimintaa.

Kaupungilla on useita käyttäjäryhmiä, joille energian ja veden saanti on kriittistä ja jotka tulee huomioida kriittisinä käyttäjäryhminä.

18 luku. Välttämättömien viestintä- ja postipalveluiden turvaaminen

18 luvun säännöksiä ja säännöskohtaisia perusteluja koskevat huomiot:

Helsingin kaupunki katsoo, että valmiuslakiin ehdotetuilla toimivaltuuksilla voidaan mahdollistaa laajemmat ja pidempiaikaisemmat toimenpiteet.

Voimassa olevassa valmiuslaissa 60 §, kohdassa 1 säädetään seuraavasti: "...velvoittaa teleyrityksen antamaan viranomaiselle verkko- ja viestintäpalveluiden käyttöä koskevan tilannekuvan." Tämä olisi tärkeää huomioida myös tulevassa valmiuslaissa.

19 luku. Ruoantuotannon turvaaminen

19 luvun säännöksiä ja säännöskohtaisia perusteluja koskevat huomiot:

Ei lausuttavaa.

20 luku. Välttämättömän rakentamisen turvaaminen

20 luvun säännöksiä ja säännöskohtaisia perusteluja koskevat huomiot:

141 § Rakentamisen aloitus- ja jatkamislupa

Ehdotetun 141 §:n mukaan kunnan rakennustarkastaja myöntäisi tietyissä poikkeusoloissa rakentamishankkeelle aloitus- tai jatkamisluvan, joka olisi edellytyksenä rakentamisen aloittamiselle tai jatkamiselle. Tällaisen luvan noudattamisen valvonnasta ei kuitenkaan ole säännöstä. Mikäli on tarkoitus, että valvontavastavuus kuuluu rakennustarkastajalle, tulee valmiuslakiin sisällyttää säännös, jonka mukaan kunnan rakennustarkastaja valvoo aloittamis- ja jatkamislupapäätösten noudattamista. Rakennustarkastajalle tulee tällöin antaa valmiuslaissa myös toimivalta keskeyttää ilman aloitus- tai jatkamislupaa aloitetut tai jatkettut rakennustyöt. Rakentamislain 146 §:ssä on säännökset keskeyttämis-oikeudesta rakentamislain mukaisissa asioissa, mutta niitä ei voida käyttää valmiuslain mukaisissa asioissa.

Ehdotetun 141 § 3 momentissa on lueteltu, mitä välttämättömällä rakentamisella erityisesti tarkoitettaisiin. Voimassa olevan valmiuslain 46 §:n luetteloon verrattuna ehdotuksesta puuttuvat kunnallistekniikan kiireelliset rakennus- ja korjaustyöt. Mietinnössä ei ole perusteltu, miksi kunnallistekniikan, esimerkiksi vesi- ja viemäriverkoston, kiireelliset rakennus- ja korjaustyöt eivät enää olisi välttämätöntä rakentamista.

Tulevan valmiuslain säännösten tulee mahdollistaa tilapäisten väestönsuojien, majoitustilojen ja pelastustoimen tukeutumiskohtien nopea rakentaminen tai kunnostaminen.

III osaa koskevat yleiset kysymykset

Toimivaltuusosan rakennetta ja toimivaltuuksien sääntelytapaa koskevat yleiset huomiot:

Ei lausuttavaa.

Mahdolliset muut koko toimivaltuusosaa koskevat huomiot:

Ei lausuttavaa.

21 luku. Lisätoimivaltuuksien täytäntöönpanoa koskevat yleiset säännökset

21 luvun säännöksiä ja säännöskohtaisia perusteluja koskevat huomiot:

Ei lausuttavaa.

22 luku. Lisätoimivaltuuksien täytäntöönpanoa koskevat erityiset säännökset

22 luvun säännöksiä ja säännöskohtaisia perusteluja koskevat huomiot:

153 § Siirtyneen väestön palvelujen järjestäminen: Ehdotetussa säännöksessä todetaan muun muassa, että kunnalla on velvollisuus osoittaa hyvinvointialueen käyttöön tarpeellista henkilöstöä. Olisi tarpeen säätää erikseen, mistä lakisääteisistä palveluista kunta voi poikkeusoloissa luopua tai vähentää, jotta henkilöstöä voidaan siirtää.

153 §:n 3 mom. on sisällöltään vaativa. Mikäli puhutaan merkittävistä määristä siirtyviä ihmisiä, pitäisi tavoitella realistista tosiasiallista mahdollisuutta järjestää palvelut niin hyvin kuin mahdollista. Ehdotetussa säännöksessä voisi olla jokin lievennys esimerkiksi ”välttämättömät palvelut”. Säännökseen olisi lisättävä siirtyneen väestön kotikunnan vastuu tuottaa palvelua ja siirtää henkilökuntaa vastaanottavaan kuntaan tai jatkaa palvelun tuottamista kotikunnasta etäpalveluna. Esimerkiksi perusopetuksen järjestäminen läsnäopetuksena suurelle määrälle uusia oppilaita voi olla haastava tehtävä siinä missä kotikunta saattaa pystyä tarjoamaan etäopetusta tai –opiskelua siirtyneellekin väestölle.

Säännöksen perusteluissa todetaan, että yleisjohtovastuu kokonaisuuden koordinoinnista säilyy pelastustoimen viranomaisten vastuulla. Pelastustoimella voi olla väestön siirtoon liittyvä

kokonaisvastuu, mutta varsinaisen evakuointikeskuksen, hätämajoituksen ja ruokahuollon koordinointi- ja johtovastuu on sosiaali- ja terveydenhuollon viranomaisilla. Tästä on hyvä säätää erikseen tai todeta asiantila perusteluissa olemassa olevan lainsäädännön perusteella, mikäli perustelumaininta katsotaan riittäväksi. Lisäksi kunnalla on vastuu omien palveluidensa tuottamisesta eikä näiden johtovastuu voi sisältyä pelastustoimelle.

23 luku. Korvaukset

23 luvun säännöksiä ja säännöskohtaisia perusteluja koskevat huomiot:

157 § Ehdotetussa säännöksessä todetaan, että elinkeinonharjoittajalla on oikeus saada korvaus valtiolta lain 59, 70, 79 ja 81 §:n nojalla. Lakiin tai sen perusteluihin tulee tarkentaa mitä korvausta ja mistä saa elinkeinonharjoittaja, joka pykälien 77–78 perusteella hyvinvointialueen päätöksellä luovuttaa tiloja tai tavaroita siirtyneen väestön huoltoon ja asumiseen.

Valmiuslain mukaisten toimivaltuuksien käyttö ja valmiuden kohottaminen aiheuttavat välittömiä lisäkustannuksia muun muassa ylitöiden, materiaalihankintojen ja polttoainekustannusten osalta. Nykyinen rahoitusmalli, jossa kustannukset saattavat jäädä hyvinvointialueen tai kuntien kustannettavaksi pitkäksi aikaa, ei ole kestävä kriisitilanteessa.

Helsingin kaupunki esittää, että lakiin kirjataan selkeä menettelytapa, jolla valtio korvaa valmiuslain toimeenpanosta aiheutuvat lisäkustannukset hyvinvointialueille ja kunnille. Tämä varmistaa, että operatiivisia päätöksiä ei jouduta viivyttämään taloudellisten syiden vuoksi.

24 luku ja rikoslain muuttamista koskeva lakiehdotus. Rangaistussäännökset

Valmiuslain 24 luvun ja rikoslain muuttamista koskevan lakiehdotuksen (2. lakiehdotus) säännöksiä ja säännöskohtaisia perusteluja koskevat huomiot:

Ei lausuttavaa.

25 luku. Muutoksenhaku

25 luvun säännöksiä ja säännöskohtaisia perusteluja koskevat huomiot:

Ei lausuttavaa.

HE-luonnoksen yleisperustelut

Vaikutusten arviointia koskevat huomiot:

Ei lausuttavaa.

Säätämisjärjestysperusteluja koskevat huomiot:

Ei lausuttavaa.

Muut HE-luonnoksen perusteluja koskevat huomiot:

Ei lausuttavaa.

Työryhmän mietintö

Uudistuksen tarpeellisuutta ja sen keskeisiä ratkaisuja koskevat yleiset kannanotot:

Helsingin kaupunki pitää valmiuslain kokonaisuudistusta tarpeellisena.

Uudistus on välttämätön ja parantaa kuntien, kuntayhtymien, hyvinvointialueiden ja HUS-yhtymän toimintaedellytyksiä poikkeusoloissa ja niihin varautumisissa, kun muun muassa rahoitusmekanismit, huoltovarmuuteen liittyvät kysymykset ja johtovastuiden selkeys varmistetaan.

Muut työryhmän mietintöä koskevat yleiset huomiot:

Lakiluonnoksessa olisi selvyiden vuoksi hyvä todeta, että puhuttaessa hyvinvointialueista, samaa sovelletaan myös Helsingin kaupunkiin ja HUS-yhtymään.

Mård Sami

Helsingin kaupunki - Lausunnon antaja: Helsingin kaupunki